Research Article; Received: 2025-07-18; Revised: 2025-11-20; Accepted: 2025-11-22.

การศึกษาสภาพปัญหาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแนวทางการใช้แนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติ ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

A Study of the Problematic Condition of Critical Reading and Guidelines for Using the Concept of Practical Criticism in conjunction with the REAP Strategy via Electronic Books to Develop Critical Reading Ability of Mattayom 5 Students

สมศักดิ์ ปัญจศิล*[1], กาญจนา วิชญาปกรณ์[2], กฤธยากาญจน์ โตพิทักษ์[3]
Somsak Panchasin[1], Kanchana Witchayapakorn[2],
Krittayakan Topithak[3]
หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Doctor of Education Program in Thai Language,
Faculty of Education, Naresuan University
First/Corresponding Author, E-mail: somsakp66@nu.ac.th*

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร 2) เพื่อศึกษาแนวทางการใช้แนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 1) ครูภาษาไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร จำนวน 12 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน 2) นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร จำนวน 335 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน

3) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย 2) แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 3) แบบสอบถามสำหรับนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้านครูผู้สอนได้สะท้อนสภาพปัญหาเกี่ยวกับทักษะการตีความ การแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การตั้งคำถาม การสังเคราะห์ข้อมูลและทัศนคติของนักเรียน ด้านนักเรียนได้สะท้อนสภาพปัญหาจากครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.93; S.D.=0.79) ปัญหาจากบทอ่านโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$=4.25; S.D.=0.68) และปัญหาจากนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.94; S.D.=0.81) 2) แนวทางการใช้แนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า มีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ องค์ความรู้จากการวิจัย คือ การนำผลการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและแนวทางการใช้แนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อนำไปความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

คำสำคัญ: การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ; การวิจารณ์เชิงปฏิบัติ; กลวิธีอาร์ อี เอ พี; หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

Abstract

The objectives of this research article are 1) to study the problematic conditions of learning management in critical reading for Mattayom 5 students under the Secondary Educational Service Area Office Phichit and 2) to study guidelines for using the concept of practical criticism in conjunction with the REAP Strategy via electronic books to develop critical reading ability for Mattayom 5 students. The sample groups are divided into 1) 12 Thai language teachers from the Secondary Educational Service Area Office Phichit, obtained through multistage random sampling, 2) 335 students under the Secondary Educational Service Area Office Phichit, obtained through simple random

sampling using the Krejcie and Morgan table, and 3) 5 experts, obtained through purposive sampling. The research instruments consist of 1) an interview for Thai language teachers, 2) an interview for experts, and 3) a questionnaire for students. The statistics used for data analysis is the frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and content analysis written in a descriptive narrative form.

The research findings indicate that 1) regarding the problematic conditions of critical reading learning management for Mattayom 5 students: teachers reflect the issues of skills in interpretation, distinguishment of fact and opinion, question, data synthesis, and problems related to students' attitudes; students reflect the issues related to the teachers, in total, at a high level ($\overline{X}$=3.93; S.D.=0.79), the reading materials, in total, at the highest level ($\overline{X}$=4.25; S.D.=0.68), and the students themselves, in total, at a high level ($\overline{X}$=3.94; S.D.=0.81). 2) Regarding the guidelines for using the concept of Practical Criticism in conjunction with the REAP Strategy, the experts agree that the guidelines are appropriate and consistent with the objectives and the learning activities. The body of knowledge derived from this research is the use of the study results concerning the problematic conditions of critical reading learning management and the guidelines for utilizing the concept of Practical Criticism combined with the REAP Strategy to enhance critical reading ability.

Keywords: Critical Reading; Practical Criticism; REAP Strategy; Electronic Book

บทนำ

ทักษะแห่งอนาคต (Future Skill) เป็นทักษะจำเป็นที่นักเรียนในศตวรรษที่ 21 ต้องมีเพื่อรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทักษะดังกล่าวต้องใช้เวลาฝึกฝนและพัฒนา ดังที่สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา (2564) ได้สร้างและพัฒนาให้แก่นักเรียนซึ่งอยู่ในช่วงวัยประชากรที่เกิดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ประชากรช่วงวัยนี้เติบโตในสภาพแวดล้อมแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทักษะ

แห่งอนาคตที่เสริมสร้างความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ การเสริมสร้างเชิงความรู้พื้นฐาน ได้แก่ การอ่านออกเขียนได้ (Literacy) ทักษะทางสติปัญญา ได้แก่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) ทักษะดังกล่าวเป็นทักษะเชิงความรู้ให้นักเรียนแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนและเป็นพลเมืองที่มีทักษะการคิดสำหรับตนเอง

ภาษาไทยมีทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนที่นักเรียนควรฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ โดยเฉพาะทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะที่ผู้อ่านจะต้องแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและพิจารณาด้วยสติปัญญาอย่างมีเหตุผลเพื่อให้มีประสบการณ์จากการอ่านจนสามารถประเมินค่าโดยมีหลักฐานมาสนับสนุนในการตัดสินจากบทอ่านได้ ดังที่เฉลิมลาภ ทองอาจ (2561) กล่าวถึงการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า เป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิดของผู้อ่านกับผู้เขียน โดยผู้อ่านใช้เหตุและผลในการพิจารณา ตรวจสอบเหตุผล หลักฐานและข้อมูลสนับสนุนเพื่อประเมินความน่าเชื่อถือ เป็นทักษะการสื่อสารที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสุกัญญา ทาโสด (2562) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็นทักษะการอ่านขั้นสูงที่ต้องใช้สติปัญญาใคร่ครวญและพิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบ มีความจำเป็นอย่างยิ่งในโลกข้อมูลข่าวสารปัจจุบันเพื่อให้ผู้อ่านคิดวิเคราะห์ตรวจสอบและเลือกรับข้อมูลได้อย่างมีเหตุผล แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเพื่อตัดสินใจได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงมีความสำคัญในยุคที่มีข้อมูลข่าวสารและมีความหลากหลายรูปแบบ การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องโดยเฉพาะยุคดิจิทัลเพื่อป้องกันการหลงเชื่อข้อมูลเท็จ สามารถแก้ปัญหาและประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติ

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสามารถดำเนินการผ่านแนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติ ซึ่งไอ เอ ริชาร์ดส์ (I. A. Richards) นักวิจารณ์วรรณกรรมชาวอังกฤษเป็นผู้ริเริ่มแนวคิดดังกล่าวนี้ โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์โครงสร้างและองค์ประกอบภายในของบทอ่าน ผู้อ่านต้องวิเคราะห์บทอ่านด้วยการอ่านอย่างละเอียด (Close Reading) ลึกซึ้งและสามารถตีความหมายที่แฝงไว้อย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งอรทัย เพียยุระ (2562) ได้กล่าวว่า ในประเทศไทยได้มีผู้เชี่ยวชาญนำแนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติไปประยุกต์ใช้มากมาย เช่น ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ศาสตราจารย์ ดร.ชลธิรา สัตยาวัฒนา ซึ่งเป็นการอ่านอย่างละเอียด พิถีพิถันเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ครอบคลุมและลึกซึ้ง สำหรับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีอาร์ อี เอ พี

วีรภัทร ศุภรสิงห์ (2562) ได้กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้นี้ไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นโดยอาเน็ต และแมนโซ (Eanet and Manzo) เพื่อใช้พัฒนาทักษะการอ่านและขั้นตอนช่วยสนับสนุน ส่งเสริมและกระตุ้นความสามารถการอ่านให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 Read (การอ่านข้อความ) ขั้นที่ 2 Encode (การบันทึกข้อมูล) ขั้นที่ 3 Annotate (การเขียนอธิบาย) และขั้นที่ 4 Ponder (การพิจารณาไตร่ตรอง) ซึ่งเพียรศิลป์ ปินชัย (2555) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของกลวิธีอาร์ อี เอ พีว่า เป็นวิธีที่กระตุ้นให้นักเรียนอ่านทบทวนซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและส่งเสริมให้นักเรียนสามารถสังเคราะห์ วิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูลจากบทอ่านจากความรู้เดิมกับความรู้ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e–Book) ดังที่ราโอ (Rao, 2004) ได้กล่าวถึงหนังสือที่มีเนื้อหาในรูปแบบของตัวอักษรดิจิทัลจะมีบทบาทสำคัญในยุคปัจจุบันเพราะเป็นแหล่งข้อมูลและเครื่องมือการเรียนรู้ที่ทรงพลัง ทั้งยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และความน่าสนใจของเนื้อหาสำหรับนักเรียน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนได้ความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ทิศนา แขมมณี, 2566) และยังสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (2566) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566) อีกด้วย

ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาได้พบปัญหาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยตนเองและจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน 3 คน จึงสนใจศึกษาสภาพปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อวิเคราะห์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถการจัดการเรียนการรู้อ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร

2. เพื่อศึกษาแนวทางการใช้แนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ

เรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สภาพปัญหาและแนวทางการใช้รูปแบบการเรียนรู้ โดยมีวิธีการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยประกอบด้วยประชากร ได้แก่ 1) ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งปฏิบัติหน้าที่มาไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 120 คน จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร จำนวน 30 แห่ง 2) ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตรและโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 36 แห่ง และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาภาษาไทยในมหาวิทยาลัยของรัฐเขตภาคเหนือ จำนวน 17 แห่ง ซึ่งปฏิบัติหน้าที่มาไม่ต่ำกว่า 5 ปี และ 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่เคยเรียนเรื่องการอ่านมาแล้ว เพื่อสอบถามปัญหาด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร จำนวน 2,588 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 12 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากการแบ่งโรงเรียนออกเป็นสหวิทยาเขต จำนวน 4 สหวิทยาเขต แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sample) จึงเป็นการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) 2) ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ จำนวน 1 คน และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาภาษาไทย ระดับมหาวิทยาลัยของรัฐในเขตภาคเหนือ จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 5 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sample) และ 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่เคยเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านมาแล้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร จำนวน 335 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sample)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเรื่องสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย 2) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างแนวทางการใช้แนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับอาจารย์ในระดับมหาวิทยาลัยและครูผู้สอน และ 3) แบบสอบถามเรื่องการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อสอบถามปัญหาด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ท (Likert Five Rating Scales)

3. การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1) การศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เรื่อง สภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างแนวทางการใช้แนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับอาจารย์ในระดับมหาวิทยาลัยและครูผู้สอน และแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน

2) การออกแบบแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำร่างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (Item-objective Congruence; IOC) โดยค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 0.50-1.00 ทุกข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเองอย่างมีลำดับขั้นตอน โดยแบ่งเป็นการสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาและอาจารย์ระดับอุดมศึกษา และการทำแบบสอบถามของนักเรียนด้วยการนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวรถึงครูผู้สอนวิชาภาษาไทยและอาจารย์ผู้สอน จากนั้น ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์และจดบันทึกข้อมูลพร้อมบันทึกภาพและเสียง ในส่วนของแบบสอบถามเรื่องการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียน ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามผ่านกูเกิลฟอร์ม (Google Form) ถึงครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามจนครบจำนวน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 1) การนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความครบถ้วนและความสมบูรณ์ นำข้อมูลที่ได้จากบันทึกการสัมภาษณ์มาสรุปประเด็นสำคัญ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุป 2) การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามเรื่องการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณแล้วใช้การวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการสังเคราะห์แบบพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สามารถแบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1) ด้านครูผู้สอนจากการสัมภาษณ์ จำนวน 12 คน ได้สะท้อนถึงสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สามารถสรุปได้ ดังนี้

1.1 นักเรียนขาดความเข้าใจในการตีความข้อความ โดยเฉพาะข้อความที่มีความซับซ้อน นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในการตีความของข้อความที่อ่าน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถสรุปสาระสำคัญของบทอ่านหรือเชื่อมโยงข้อมูลได้

1.2 นักเรียนไม่สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและความคิดเห็น โดยพบว่า นักเรียนบางส่วนยังไม่สามารถวิเคราะห์หรือแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้เกิดความสับสนเมื่อนักเรียนอ่านบทอ่านที่ต้องใช้วิจารณญาณในการประกอบการตัดสินใจ

1.3 นักเรียนขาดทักษะในการตั้งคำถามต่อสิ่งที่อ่าน นักเรียนบางส่วนไม่สามารถตั้งคำถามต่อเนื้อหาของบทอ่านที่อ่านได้หรือไม่ตั้งคำถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทอ่าน สะท้อนให้เห็นถึงการขาดกระบวนการคิดเชิงวิเคราะห์และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทางด้านการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

1.4 นักเรียนขาดการสังเคราะห์ข้อมูลที่หลากหลาย นักเรียนบางส่วนไม่สามารถสังเคราะห์ข้อมูลที่หลากหลายจากแหล่งข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาจจะคัดลอกข้อมูลอย่างขาดการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ซึ่งสะท้อนการขาดทักษะในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในระดับสูง

1.5 นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการอ่าน นักเรียนบางส่วนมีทัศนคติว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นเรื่องยากและน่าเบื่อ โดยเฉพาะบทอ่านที่เนื้อหามีความซับซ้อนหรือไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ส่งผลให้ขาดแรงจูงใจในการอ่านและมีแนวโน้มหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ต้องอ่านอย่างมีเป้าหมาย

สภาพปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ครูผู้สอนได้สะท้อน ได้แก่ ทักษะการตีความเชิงลึก การแยกแยะข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น การตั้งคำถาม การสังเคราะห์ข้อมูล และปัญหาด้านทัศนคติของนักเรียน ทั้งหมดนี้เป็นอุปสรรคสำคัญที่ต้องรับการแก้ไขเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในอนาคต หากนักเรียนไม่สามารถอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างเข้าใจและมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลให้กิจกรรมการเรียนรู้ไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

2) ด้านนักเรียน จากการตอบแบบสอบถาม จำนวน 335 คน ได้สะท้อนถึงสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สามารถสรุปได้ ดังนี้

รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1.1 มีวิธีการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน	3.75	0.82	ปานกลาง
1.2 มีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย	4.10	0.78	มาก
1.3 มีสื่อ/แหล่งการเรียนรู้ที่น่าสนใจและหลากหลาย	3.85	0.80	ปานกลาง
1.4 มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้หลากหลาย	4.05	0.75	มาก
1.5 มีการวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน	3.90	0.79	มาก
สรุปผล	**3.93**	**0.79**	**มาก**

ตาราง 1 สภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้านครูผู้สอน

จากตาราง 1 พบว่า สภาพปัญหาด้านครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.93; S.D.=0.79) โดยเฉพาะในหัวข้อของเทคนิคการสอนที่หลากหลายอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=4.10; S.D.=0.78) กิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้หลากหลายอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=4.05; S.D.=0.75) และการวัดและประเมินผลอย่างชัดเจนอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.90; S.D.=0.79)

รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
2.1 บทอ่านมีสีสันหรือภาพประกอบ	4.20	0.70	มาก
2.2 บทอ่านมีขนาดที่ไม่ยาวจนเกินไป	4.15	0.72	มาก
2.3 บทอ่านเป็นมัลติมีเดีย	4.30	0.65	มากที่สุด
2.4 บทอ่านให้ข้อคิดกับผู้อ่าน	4.25	0.68	มากที่สุด
2.5 บทอ่านสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน	4.35	0.66	มากที่สุด
สรุปผล	**4.25**	**0.68**	**มากที่สุด**

ตาราง 2 สภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้านบทอ่าน

จากตาราง 2 พบว่า สภาพปัญหาด้านบทอ่าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$=4.25; S.D.=0.68) โดยเฉพาะในหัวข้อของบทอ่านสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$=4.35; S.D.=0.66) บทอ่านเป็นมัลติมีเดียอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$=4.30; S.D.=0.65) บทอ่านให้ข้อคิดกับผู้อ่านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$=4.25; S.D.=0.68)

รายการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
3.1 นักเรียนสามารถทำงานกลุ่ม	3.80	0.85	ปานกลาง
3.2 นักเรียนเล็งเห็นความสำคัญของการอ่าน	4.00	0.80	มาก
3.3 นักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องจากบทอ่าน	3.85	0.82	ปานกลาง
3.4 นักเรียนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทอ่าน	4.10	0.77	มาก
3.5 นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากบทอ่านไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน	3.95	0.79	มาก
สรุปผล	**3.94**	**0.81**	**มาก**

ตาราง 3 สภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้านนักเรียน

จากตาราง 3 พบว่า สภาพปัญหาด้านนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.94; S.D.=0.81) โดยเฉพาะในหัวข้อของนักเรียนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทอ่านอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=4.10; S.D.=0.77) นักเรียนเล็งเห็นความสำคัญของการอ่านอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=4.00; S.D.=0.80) และนักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากบทอ่านไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.95; S.D.=0.79)

สภาพปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่นักเรียนได้สะท้อนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ครูผู้สอน บทอ่านและนักเรียน จากผลการสำรวจแบบสอบถามพบว่า ด้านบทอ่านที่ได้รับความสนใจและความต้องการจากนักเรียนสูงที่สุดเกี่ยวกับบทอ่านที่มีความทันสมัยและอยู่ในเทคโนโลยีดิจิทัล สะท้อนให้ว่า การพัฒนาและออกแบบบทอ่านที่สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนและสามารถใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน อันเป็นแนวทางในการส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของระดับชั้นมัธยมศึกษา

2. ผลการประเมินแนวทางการใช้แนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติร่วมกับกลวิธี อาร์ อี เอ พี โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ดังนี้

1) ด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นพ้องว่า การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีความเหมาะสมต่อการพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน เนื่องจากเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม มีการแสดงความคิดเห็นและให้เหตุผลประกอบการตีความอย่างเป็นขั้นตอน โดยการจัดลำดับขั้นตอนการเรียนรู้โดยเริ่มจากการฝึกวิเคราะห์บทอ่านที่มี

เนื้อหาสั้นก่อนแล้วจึงขยายเป็นบทอ่านที่มีเนื้อหายาวมากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นพื้นฐานให้กับนักเรียนและฝึกฝนทักษะการอ่านอย่างเป็นระบบ

2) ด้านบทอ่าน บทอ่านที่คัดเลือกมามีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน ทั้งด้านเนื้อหาสาระและทางด้านสังคมวัฒนธรรม ซึ่งมีการผสมผสานบทอ่านทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรองและบทอ่านที่มีความทันสมัยหรือสถานการณ์ในปัจจุบันส่งผลให้เกิดการกระตุ้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

3) ด้านสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ การใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในยุคดิจิทัลถือเป็นสื่อที่มีความเหมาะสม เนื่องจากนักเรียนสามารถเข้าถึงได้ง่าย พกพาสะดวกและรองรับสื่อต่าง ๆ เช่น คลิปเสียง คลิปวิดีโอ แบบฝึกหัดออนไลน์ที่ช่วยเสริมการเรียนรู้เชิงโต้ตอบ (Interactive Learning) และควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกคิดวิเคราะห์

4) ด้านการวัดและประเมินผล การวัดควรใช้รูบริก (Rubric) ที่ออกแบบเฉพาะสำหรับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีทั้งการประเมินจากครูผู้สอน เพื่อนร่วมชั้นเรียนและการประเมินตนเองผ่านผลงาน เช่น การอภิปรายกลุ่ม ซึ่งจะช่วยสะท้อนพัฒนาการของนักเรียนได้อย่างเป็นระบบ

5) ผลต่อการพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การใช้แนวคิดดังกล่าวที่สังเคราะห์ขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนฝึกฝนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การพิจารณาการใช้ภาษาของผู้เขียน วิเคราะห์เจตนาและการมองเห็นมุมมองที่หลากหลาย ทั้งยังฝึกให้นักเรียนเชื่อมโยงกับบริบทส่วนบุคคล สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในศตวรรษที่ 21

6) การบูรณาการกลวิธีอาร์ อี เอ พี การปฏิบัติทุกขั้นตอนเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้งการอ่านจับใจความ (Read) การเข้ารหัสความหมาย (Encode) การเขียนอธิบาย (Annotate) และการพิจารณาไตร่ตรองหรือสรุปความ (Ponder) อย่างชัดเจน ซึ่งช่วยให้กิจกรรมการเรียนรู้มีความสมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น

แนวทางการใช้แนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คนนั้นมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและแนวทางการใช้แนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 สามารถอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

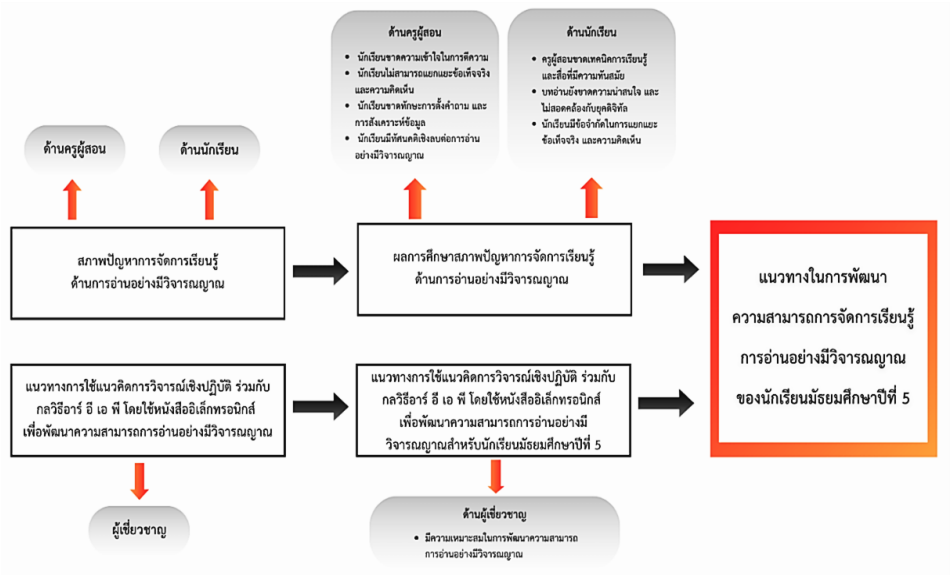
1. สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีทั้งด้านครูผู้สอนและด้านนักเรียน ปัญหาสำคัญที่พบ ได้แก่ การที่นักเรียนขาดทักษะการตีความ การแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การตั้งคำถาม การสังเคราะห์ข้อมูลจากบทอ่านและการมีทัศนคติเชิงลบต่อการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับเฌอณัฏฐ์ชา หลิมพลอย (2564) ได้พบปัญหาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คือ ด้านนักเรียนพบว่า นักเรียนไม่สามารถใช้วิจารณญาณในการอ่านได้ และด้านครูผู้สอนพบว่า ครูยังขาดการปลูกฝังความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ อีกทั้งยังขาดเทคนิควิธีการสอนการอ่านที่น่าสนใจให้กับนักเรียน ปัญหาอีกประการหนึ่ง คือ ปัญหาด้านการตีความข้อความจากบทอ่านที่มีความซับซ้อน สอดคล้องกับรัตนาภรณ์ ทับทิมจันทร์ (2565) พบปัญหาด้านประสิทธิภาพในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยนักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์ วิจารณ์และตีความจากเรื่องที่อ่านได้ นอกจากนี้ นักเรียนสะท้อนสภาพปัญหาดังกล่าวว่า บทอ่านในกิจกรรมการเรียนรู้ควรเป็นบทอ่านที่มีความทันต่อเหตุการณ์และควรเป็นบทอ่านแบบมัลติมีเดีย ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นความต้องการสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของยุคดิจิทัล ปัญหาด้านครูผู้สอน โดยเฉพาะในหัวข้อเทคนิคการสอนอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า วิธีการจัดการเรียนรู้ยังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการและส่งเสริมทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวทางการใช้แนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า แนวทางการใช้แนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความเหมาะสมในการพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน สอดคล้องกับอรทัย เพียยุระ (2562) ได้กล่าวว่า การใช้แนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติด้วยการอ่านอย่างละเอียด ผู้อ่านต้องหาคุณค่า ความหมาย ลักษณะและองค์ประกอบ

ต่าง ๆ แล้วประมวลผลการอ่านเพื่อให้ได้ความหมายและความงามที่สมบูรณ์แบบของบทอ่าน และแคตเตอร์สัน (Catterson, 2017) ได้ศึกษาการอ่านอย่างละเอียดในห้องเรียนระดับมัธยมศึกษาพบว่า การเน้นการสอนการอ่านอย่างละเอียดทางดิจิทัลช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมและพัฒนาทักษะการอ่านได้ดียิ่งขึ้น โดยแนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติใช้ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พีมีความเหมาะสมในกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสุมนทิพย์ ใจศิริ (2562) กล่าวว่า กลวิธีอาร์ อี เอ พีมีผลต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ทั้งยังสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ แสดงว่า กลวิธีดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนมีกรอบในการทำความเข้าใจบทอ่านอย่างเป็นขั้นตอน ตั้งแต่การอ่านจับใจความ การเข้ารหัสความหมาย การเขียนอธิบายและการพิจารณาไตร่ตรอง ซึ่งครอบคลุมทักษะที่จำเป็นสำหรับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ในส่วนของการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับของขวัญฤทัย จำปาศักดิ์ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องคำราชาศัพท์ (หมวดร่างกาย) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องคำราชาศัพท์ (หมวดร่างกาย) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นเครื่องมือที่มีศักยภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงโต้ตอบ ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 และบทอ่านที่ครูผู้สอนคัดเลือกมาควรมีความเหมาะสม สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน ควรมีทั้งบทอ่านร้อยแก้ว บทอ่านร้อยกรอง มีความทันสมัย ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านในบริบทที่หลากหลายและเชื่อมโยงระหว่างการอ่านกับชีวิตประจำวันและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

องค์ความรู้จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและแนวทางการใช้แนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สามารถสรุปองค์ความรู้จากการวิจัยได้ ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 1 สภาพปัญหาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและแนวทางการใช้แนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

สรุป

จากการวิจัยดังกล่าวพบผลวิจัยตามแต่ละวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้านครูผู้สอนได้สะท้อนถึงสภาพปัญหาดังกล่าว ได้แก่ ทักษะการตีความ การแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การตั้งคำถาม การสังเคราะห์ข้อมูลและปัญหาด้านทัศนคติของนักเรียน ด้านนักเรียนได้สะท้อนสภาพปัญหาดังกล่าว ได้แก่ ปัญหาจากครูผู้สอนพบอยู่ในระดับมากในด้านของเทคนิคการสอนที่หลากหลาย ปัญหาด้านบทอ่านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดในด้านของบทอ่านสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และปัญหาจากนักเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากในด้านนักเรียนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทอ่าน จากสภาพปัญหาของนักเรียนทั้ง 3 ด้าน โดยเฉพาะด้านบทอ่านที่ได้รับความสนใจและความต้องการจากนักเรียนมากที่สุด ในด้านบทอ่านที่มีความทันสมัยและมีความน่าสนใจ จากการศึกษาสภาพปัญหาดังกล่าว นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความจำเป็นในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 2) แนวทางการใช้แนวคิดการวิจารณ์เชิงปฏิบัติร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการ

อ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2566)*. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว.

ขวัญฤทัย จำปาศักดิ์. (2560). *การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องคำราชาศัพท์ (หมวดร่างกาย) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.

เฉลิมลาภ ทองอาจ. *(2561).* การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้สมรรถนะในศตวรรษที่ 21 เป็นฐาน: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.* 46 (1), 171-184.

เฌอณัฏฐ์ชา หลิมพลอย. (2564). *ผลการจัดการเรียนรู้แบบ CoRT ร่วมกับเทคนิค Two Stay Two Stray ที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทิศนา แขมมณี. (2566). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*, พิมพ์ครั้งที่ 26. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เพียรศิลป์ ปินชัย. (2555). *การใช้กลวิธีการอ่านแบบอาร์อีเอฟีเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน การเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ และทักษะคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รัตนาภรณ์ ทับทิมจันทร์. (2565). *การสร้างแบบฝึกทักษะโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ5R เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.

วีรภัทร ศุภรสิงห์. (2562). *ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี REAP ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยและความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. ปริญญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2564). *ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill) เพื่อเตรียมการพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย รองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Disruption) ของโลกศตวรรษที่ 21: ผลการศึกษาและแนวทางการส่งเสริม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

สุกัญญา ทาโสด. (2562). *เอกสารประกอบรายวิชาการพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ*. เชียงราย: คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย.

สุมนทิพย์ ใจศิริ. (2562). *ผลการใช้กลวิธีอาร์ อี เอ พี ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อรทัย เพียยุระ. (2562). *ทฤษฎีตะวันตกกับการวิจารณ์วรรณกรรม*. ขอนแก่น: ทุนสนับสนุนการผลิตตำรา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Catterson, A. K. (2017). *Close Reading in Secondary Classrooms: A 21st Century Update for a 20th Century Practice*. (Doctoral Dissertation). University of California. Berkeley.

Rao, S. S. (2004). *Electronic Books: A New Genre of Content Management*. Chennai: Central Leather Research Institute.